

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menabile pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălătitate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoll nepublici și nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rându cu litere garmond

Guvernul Fejerváry.

Sibiu, 20 Octobrie n.

În fôia oficială a țerii a fost publicat Mercuri rescriptul prea înalt, prin care Maiestatea Sa Impăratul și Regele Francisc Iosif I. numește de nou pe baronul Fejerváry ministru-president ungar, și îl îndrumă să facă propunere Corónei cu privire la formarea noului cabinet.

Joi apoi au apărut în monitorul oficial și autogramele preaînalte, prin cari Monarchul face numirea noilor sei sfetnici, cari compun guvernul unguresc, presidat a doua-oră de baronul Fejerváry.

Din noul guvern, fac parte toți ministrii de mai nainte, cu excepțiunea celui de la agricultură, care s'a retras pentru a face loc baronului Fejerváry, și până va fi numit și la finanțe un titular separat, precum și în fruntea ministeriului a latere, ministeriile acestea rămân ca mai nainte ținute și conduse de însuși ministrul-president, baronul Fejerváry.

Autograful preaînalt, prin care Maiestatea Sa numește de nou ministru-president pe baronul Fejerváry, e datat din 16 Octobrie c. și în el se constată, că Corónei nu i-a succedat să pôtă forma un guvern din partidele coalițate, pentru a da țerii un guvern parlamentar, dar' Corónă voește, ca conducerea afacerilor statului să fie pusă de nou pe base constituționale deservite, și rezolvarea lor să fie asigurată din nou pe séma conlucrării constituționale a factorilor legiuitori.

Înțelesul adevărat al cuvintelor Maiestății Sale rostite nu de mult în fața conducătorilor partidelor coalițate este acela, că în ce privește autonomia Ungariei, asigurată prin constituție, între domnitor și țără există armonie deplină, pe care nimeni nu vrea să o turbure.

„Pornind de aici, — încheie autograful adresat baronului Fejerváry, — și referindu-mă la rezoluțiunea mea din 12 Septembrie, te denumesc de nou mi-

nistru-president unguresc al meu, respective te întăresc de nou în această poziție, și așteptându-ți propoziția relativ la formarea unui guvern, te îndrum ca pe baza programului ce mi-l ai prezentat, și pe care eu l'am primit, să cauți a realiza descurcarea din situațiunea critică actuală cât mai curând, pe cale constituțională.”

Va să zică, avem guvern cu program acceptat din partea Corónei, un guvern stabil, cu misiunea să lucreze, nu un guvern de tranziție, chemat să facă pe mijlocitoriul între Corónă și majoritatea parlamentară ungară, cum era guvernul de mai nainte al baronului Fejerváry. Avem un guvern, care pe baza programului seu acceptat de Corónă are să și formeze singur majoritatea parlamentară, din ómeni cari asemenea îi primise programul, cum i-l'a primit Corónă.

Nu cunoștem în întregime programul guvernului, și astfel nu ne putem pronunța asupra lui. Când ne va fi dat să îl cunoștem, ne vom spune însă cuvântul asupra lui din punctul de vedere al binelui și fericirii poporului românesc din patria acesta.

Dar' în momentul de față nici nu atît programul necunoscut al guvernului este de importanță, cât mai mult faptul, că Corónă a primit acest program. Aceeași Corónă, care nu tocmai de mult a fost cu totul de altă părere, și a silit guvernul baronului Fejerváry să dimisioneze, din cauza programului prezentat, care se părea Corónei a fi neacceptabil. E semnul deci, că Corónă a fost convinsă din partea baronului Fejerváry, că programul seu e de așa, în cât cu el se pôte sparge coaliția.

Și Viena asta o dorește. Va succede ori nu? Nu pôte ști nimeni înainte. Fapt e, că cu coaliția Corónă nu mai stă acum de vorbă, și țera va avea în curând să se pronunțe, pe care parte e: pe a Corónei, ori pe a coaliției?

Am dorit mult, ca programul noului guvern să fie în totă privința, dar' mai ales cu privire la naționalități astfel compus, ca adevărata țară să nu se

gândescă mult, pe care parte să se pună.

Și tare ne temem, că nu așa va fi formulat!

„Gross-Oesterreich.”

În Viena s'a înființat nu de mult o asociație politică, constituită în totă regula, cu scopul de a pregăti terenul, și mai ales spiritele, pentru realizarea unui program în care sunt trecute următoarele patru puncte:

1. În locul forme de stat dualistice de astăzi să se creeze o uniune de stat unitară, cu o puternică executivă centrală, în fruntea căreia să stea cancelariul monarhiei. Guvernul acesta central are să conducă toate afacerile referitoare la apărarea țerii, la raporturile născute din politica comercială, și la politica esternă.

2. Autonomia națională are să fie acordată tuturor popórelor Austriei, și egala îndreptățire a tuturor cetățenilor de stat din monarhie are să fie garantată întocmai, așa cum e trecută în legile fundamentale.

3. Votul universal, direct și secret să se dea într-o cadă de autonomie națională tuturor cetățenilor de stat din întreaga monarhie.

4. În locul parlamentelor de acum din ambele jumătăți ale monarhiei și în locul delegațiunilor pentru afacerile comune să se înființeze un parlament central, compus din reprezentanții tuturor țărilor și popórelor singuratic din monarhie.

Acesta e programul pe care asociația politică „Gross-Oesterreich” din Viena și l'a stabilit în adunarea generală ținută în 6 Octobrie n. c., tocmai în ziua deci, în care Ungurii au aranjat o manifestațiune imensă la Budapesta în contra Vienei și pentru martirii naționali de la 1849.

Adunarea din 6 Octobrie a asociației numite politice de la Viena a ales și un comitet central de conducere, acordându-i îndreptățirea de a se întregi cu bărbați de încredere luați din

tóte naționalități din Austria și Ungaria, și îndrumându-l, să dea tot ajutorul posibil bărbaților de încredere ai diferitelor naționalități, ori delegațiunilor acestora, dacă ar veni la Viena, și să le deschidă calea pentru a afla intrare pretutindenea.

Să n'ntelegem bine rostul acestei dispozițiuni din urmă. Asociația dorește, să nu se mai întempele și a doua oră aceea ce s'a întemplat la 1892, când Românii au mers cu Memorandul la Viena, și Monarchul nu a voit să i primescă în audiență!

Dar' nu acesta e esența lucrului, ci asociația însăși, cu programul ei de acțiune.

Are asociația îndreptățire de a fi, și are prospecte de a și puté realiza programul?

Negreșit, că nu noi suntem aceia, cari am fost ori suntem încântați de ródele dualismului și cari cu greu ne-am puté despărți de el. Noi am fost din capul locului contrari acestei forme de stat, pentru-că știam ce însemnă dualismul pentru popórele nemagiare din Ungaria: jertfirea lor de dragul prieteniei Magiarilor. Nu noi am înființat dualismul, popórele nemagiare din Ungaria, și nu noi avem să îl desființăm. Dar' aici asociația politică de la Viena „Gross-Oesterreich”!

Dualismul l'a înființat însăși Corónă, cu ajutorul parlamentelor celor două jumătăți de monarhie, și earăși numai Corónă pôte să îl desființeze, — tot pe calea acesta, — și să introducă noue forme de stat. Câtă vreme însă Corónă ține la această formă de stat, la dualism, și țin și parlamentele din Austria și Ungaria, păcat de orice efortare estraparlamentară pentru a se ajunge un scop, de astădată încă ne-realizabil.

De aceea, la sprijinul naționalităților nemagiare din Ungaria asociația politică „Gross Oesterreich” să nu conteze, pentru-că nici una din ele nu va mai fi dispusă să și bage mâna în foc pentru — alții. În parlamentul ungar însă, când va fi să fie pusă în discuție chestia menținerii ori a desființării

FOIȘORĂ

Originea Romînilor.

Lecție de deschidere, ținută în seminarul Andreian și introducere la cursul: „Istoria bisericească a Romînilor”.

(Urmare).

De Dr. I. Lupaș.

Argumentele aduse de potrivnicii continuității a cercat să le răsfîrîgă și A. D. Xenopol în cartea sa: „Teoria lui Rösler” apărută în Iași la 1884. Asupra acestei cărți a scris dl Onciul o „dare de samă critică” în *Convorbiri Literare* din 1885, în care arată tária unora dintre argumentele invocate de Xenopol în sprijinul continuității, și insuficiența altora. Îndecsebi despre argumentul scos din asemănarea foarte mare a dialectelor macedo-și da-romîn, precum și despre cel relativ la religia răsăriteană a Romînilor, crede dl Onciul, că sînt în favoarea teorii Rösleriane. Altfel este și el un susținător hotărît al continuității, în sprijinul căreia invoacă, pe lângă tradiția istorică, documentele cele mai vechi relative la originea principatelor romîne. Amintirile două argumente îl determină însă totuș a primi teoria admigrării unui element românesc din Sudul Dunăii. Prin această

însă teoria continuității nu e nici de un abandonată, dimpotrivă ea e susținută și întărită cu dovezi istorice puternice, din partea dlui Onciul. Elementul românesc a hălăduit fără întrerupere în Nordul Dunării, ca element băștinat. La acesta se slătuie prin secolul VIII. elementul venit din Sudul Dunării, prin care să transmit cuvintele de origine albaneză și în general balcanică. Din această admigrare rezultă totodată și o întărire etnică și numerică a elementului romîn băștinat, așezat în Oltenia.¹⁾

Să vedem acum ca-i sînt și ce valoare au argumentele, pe cari își sprijinesc contrarii continuității, crezul lor?

Primul argument, ce să aduce împotriva continuității, este faptul, că împăratul Aurelian a retras legiunile romane din Dacia Traiană la 271 d. Chr. Așa spun scriitorii

¹⁾ În cartea sa de curînd apărută: „Geschichte des rumänischen Volkes” (2 vol.) dl Iorga nu admite teoria aceasta și susține, că asemănarea dialectelor nu e așa mare, cum se crede (p. 99 vol. I.); pentru o admigrare a elementului macedo-romîn n'a fost nici un motiv, deci nu e de admis. — Regret, că această monumentală operă, din care să pot scoate cele mai sigure lămuriri, nu mi-a fost accesibilă la prepararea acestei lecții!

vremii: Rufus, Eutropius și Flavius Vopiscus. Să zice, că deja Adrian, succesorul imediat al lui Traian s'ar fi ocupat cu gîndul părăsirii Daciei.²⁾ Dar amicii și sfetnicii săi l-au înduplecat să n'o facă, deoarece-ce în cazul acesta o mulțime de Romani ar rămînea în minile barbarilor. Era deci înainte știut, că odată cu mutarea legiunilor, nu-și vor putea părăsi toți locuitorii vetrele, pe cari avură cînd le îndrăgi, și de cari erau legați mai strîns, decît într'un mod trecător. Dacia nu putea fi deci evacuată; odată cu retragerea legiunilor vor fi trecut Dunărea și neguțătorii, funcționarii și alți oameni mai cu stare, cărora după plecarea legiunilor nu era cîine să le sperie avutul; dar poporul, oamenii de rînd, cari nu să puteau rupe așa cu ușurință de aș zărilor lor, s'au retras în munții gata a i primi la adăpostul lor, pînă trecea furtuna năvălirilor barbare. Lucrul e atît de firesc și ușor de înțeles, încît ori-ce demonstrație în contra acestui adevăr plauzibil, e zadarnică. Jung arată, pe baza celor peste 1200 inscripții aflate aci, că viața romană în Dacia a fost mult mai intensivă, de cît ur-

²⁾ Iorga o. c. vol. I. p. 39. „Man beschuldigt ihn dazu, an eine Versenkung der blühenden Provinz gedacht zu haben.”

mele ei să le fi putut nimici retragerea legiunilor.³⁾

Alt argument e lipsa documentelor, cari să zămintescă existența Romînilor în Dacia Traiană, înainte de secolul al XII lea.

Această tăcere a documentelor însă nu e de natură a putea dovedi nefința lor aci. Dimpotrivă argumentul tras din tăcerea documentelor, de către adversarii continuității, acest argumentum a silentio, s'ar putea suocari în contra lor. Nu există nici o amintire istorică despre trecerea Romînilor din Sudul la Nordul Dunării. Ar urma deci, că aceasta nu-i nu s'a putut întîmpla vre-odată. Iar în favoarea continuității pot fi aduse, cum am văzut, relatările lui Nestor și ale lui Anonymus, cari ambii fac amintire despre Romîni, ca despre un popor, cari să aia aci din cele mai vechi timpuri. Tot așa în primele documente relative la Romîni, să vorbește de ei ca de un popor, cari din începutul începutului ar fi fost tot aci.⁴⁾ În țara Făgărașului s'a pă-

³⁾ Idem, ibidem: „Wie in Britannien ging auch hier durch die einfache Zurückziehung der Legionen das langsame, aber erfolgreiche Romanisierungs-werk, das während beinahe dreier Jahrhunderte getrieben worden war, nicht zu Grunde.”

⁴⁾ Așa d. p. într'un document dela 1231 se face amintire despre niște moși, în țara Făgărașului

dualismului, sigur că deputații naționaliști, și în special deputații naționaliști români își vor spune cuvântul de condamnare, așa cum l-au spus și atunci când dualismul a fost înființat. Ei vor spune chiar cu primejdia de a nu fi înțeleși din partea Vienii, cum peste tot Românii n-au fost înțeleși, nu numai când au luptat în contra dualismului, ci nici când au luptat pentru conservarea autonomiei Transilvaniei. Și ce bine ar fi acum, dacă atunci erau înțeleși!

Adunarea poporală din Zlatna.

— 17 Octombrie n.

Adunările populare, ca unele ce poartă în sine simburile deșteptării poporului față de drepturile sale, prind tot mai mult teren și la noi.

Zlatna și jurul ei s'a ținut de datorință a prinde prilejul spre a se pute afirma pe terenul conștiinței de drepturi.

În urma căderii deputatului național din cercul Ighiuului, o pată rusinată plana asupra acestui ținut.

Spre a pute spăla — întru câtva — rușinea aceasta datu-și-a toți puterile, ca adunarea plănuită și oprită acum vre-o 3 săptămâni să ajungă la reușita ei în modul cel mai demn și impunător.

Elacără nestinsă a iubirii de neam a făcut ca cu mic cu mare să alerge la adunarea poporală din Zlatna, carea s'a ținut în 2/15 l. e. în pavilionul de vară a ospătăriei comunale.

Cei-ce au participat au fost — fără exagerare — peste 3 mii, un număr în care în părțile acestea nu s'au putut nici când întruni Românii.

Timpul deschiderii adunării era fixat pe ora 1 p. m.

Comunele angajate la această adunare fiind resirate, mi-au dat prilejul de a vedea o privilegie încântătoare.

Nu vedeai altceva decât o mare de popor ce curgea de pe coline și văi spre a merge să audă și să asculte pe un deputat român din tabăra lui Vlad.

Eram pe tron într-un cupen cu deputatul trimis din partea clubului parlamentar.

Ajungând trenul la Petrângeni, stațiunea ultimă, deputatul Dr. S. C. Pop din preună cu cei ce-l însoțeau se dau jos. Aici aștepta un banderiu de călăreți, de peste 150, din preună cu trăsurile destinate să ducă oșpeții la Zlatna.

Salutul se exprimă din partea părintelui Moldovan cu mult foc și dragoste.

După răspuns, trăsurile în frunte cu împunătorul banderiu și urmăzătorul cursul, spre a dovedi domniilor din Zlatna, cari vedeau în

acosta o revoluție, că poporul român e un popor blând, de ordine și conștient de datorințele sale.

Priveam de pe tren cu o deosebită plăcere privilegiul încântătoare.

Mult m'a impresionat convoiul de oameni — ce plecase puțin mai înainte — condus de părintele N. Cristea din Valea-mică.

Erau toți îmbrăcați în haine de sărbătoare și mergeau în rînd frumos, ca la biserică. Ajuns în Zlatna, ved o lume românească și mai multă.

Peste vre-un sfert de oră sosește și deputatul cu suita.

În piața Zlatnei e binevenat în cuvinte isvorite dintr-o curată inimă românească de părintele E. Beșu.

La acesta deputatul răspunde cu totă căldura inimii, mulțumindu-i pentru grandioasă primire.

Să urmărim drumul spre locul destinat pentru ținerea adunării, plutind prin vîzduh salutul frumos al poporului cuprins în repeșitele cuvinte: „Să trăiască”.

Sala împopulată fiind de popor și inteligentă, se procedează nu peste mult la constituirea adunării. La propunerea învățătorului Duca se alege următorul birou: Președinte p. r. E. Beșu, vicepres. p. r. N. Cristea, scr. notari p. r. I. Fodorean și contabilul I. Gola.

Urcând președintele tribuna și arătând scopul adunării, declară ședința deschisă.

Se dă apoi cuvântul deputatului Dr. S. C. Pop.

Să simte fâlos și mândru, sfîndu-se pe acestea locuri sfînte, leagănu strămoșilor noștri.

Ne aduce cuvinte de îmbărbătare și o veste de viitoriu mai bun. Ne împărtășește un salut de la prieteni români înrolați sub stegul național.

Ca semn de îmbărbătare ne pune în vedere sentința lui Christos rostită pe muntele Tabor către apostoli: „Sculți-vă și nu vă temeți”. Sentința aceasta o aplică la starea de azi a poporului român.

Arătându-ne trecutul nostru vîforos, se oprește la anul 1848, când poporul român luat la țință din partea cămăturilor a rămas numai cu cojile.

Rob a fost, dar a resistat timpurilor vitrege, pentru că a fost un popor cu frica lui Dumnezeu, un popor cu adevărat creștin.

Scuturându-se jugul iobăgiei, a sosit epoca de legi.

În restimpul acesta s'a sancționat o lege de egală înfrățire. Legea aceasta a rămas însă pe hârtie.

Egala înfrățire a fost și este călcată în picioare. Azi nici pe bani sgoniști cu sudoarea noastră nu ne lasă a ne ridica școli.

Voină a ne spune ceva despre situațiunea politică de azi, ne arată că aceasta se află într-o stare foarte înecată.

Acest argument e lipsit de orice valoare și el n'a putut să rezalte decât din insuficiența cunoștințelor istorice mai detaliate asupra stării politice a Românilor din Ardeal. Căci documentele cele mai vechi l'arată pe acestia ca avînd o organizație teritorială autonomă, trăind sub cnezii și voievozii lor, cari le erau nu numai administratori în timp de pace și comandanți în războie, ci exercitau pe alocurea și putere judiciară, urmînd în judecările lor, după cum cerea obiceiul părintelui, acel drept *datinar* sau *obiciueltic* (cum îl numește Xenopol) care se numea *ius valachicum* sau *ius olachale*. Acest de cnezitate și voevodate erau în Maramurăș, în Ardeal și prin Banat, mai ales în comitatul Severinului, unde odinioară au existat 8 districte românești sub șefii (cnezii) lor proprii. Existența acestor *districtus olachales* o adevărește și *Pesti Frigyes* în lucrarea sa: „*A szörényvármegyei hajdani oláh kerületek*” Budapesta 1876. Această organizație trebuie să o fi avut Românii înainte de venirea Ungurilor, pentru că nu s'a găsit documente cari să spună, că le-ar fi fost acordată din partea acestora în formă de privilegiu, cum li-s'a dat Sașilor și Securilor o mulțime și despre cari — în mai toate cazurile — s'au păstrat literile donaționale. Iar dacă ei n'ar fi posedat aceste drepturi înainte de venirea Maghiarilor, mai trîzu cu greu și le-ar fi putut cîștiga.

(Va urma.)

Nu e pace, numai turburări sunt la ordinea zilei. La acesta însă noi nu suntem de vină, ci numai boerii de la cîrmă.

În firul vorbirii combata în termeni aspri pasivitatea, acest somn de 30 ani a Românilor.

Procedul acesta politic, rău a fost, căci dreptul cel mai sfînt, dreptul electoral, a fost pentru popor un mijloc de a-și vinde conștiința și sufletul. Drept aceea a trebuit să rupem cu trecutul prin inaugurarea activității.

Spre a dovedi în fața lumii că nu ne vindem, am plecat în parlament.

Zile de redeșteptare au urmat apoi pentru popor, căci în unele ținuturi, înțelegîndu-și frunțașii, i-au ales.

Noi însă din cercul Ighiuului nu iam înțeles, căci pe eel mai bun dintre cei aleși, pe Dr. Vaida, nu l'am scos la biruință.

Acum însă în aceste momente de sărbătoare națională, în speranța, că cei păcătoși se vor reîntoarce, să le dăm toate uitării.

Ne spune că Ungurii, când eram în pasivitate, ne ziceau că noi nu vrem să intrăm în sfatul țării; ear' acum cînd sunt în parlament deputații noștri, — nu vrem să-i cunoșcăm.

Parlamentul azi e în starea cea mai înecată.

Domnii nu se înțeleg, căci lor le trebuie comandă ungurească.

Cît ne privește pe noi, nu aderăm la punctul acesta de vedere, căci comanda, cînd ai borneul și celelalte în spate, fie făcută în orice limbă, e tot așa de grea.

Poporului altele îi sunt lipsite. Acestuia pîne îi trebuie, nu comandă ungurească.

Vorbindu-ne de votul electoral spune că unii dintrî boerii țării l'au legat de condiția de a ști scrie și citi.

Violenții de ei, cînd au luat-o aceasta în vedere știau bine că numai în contra interesului nostru pôte fi.

Poporul român lipsit fiind de școli are între sine un număr mare de analfabeți. Și e știut, că înțelepciunea e la cei de la 40 ani în sus, cărora nu le-a fost dat să se împărtășească de foloșele cărții.

Așii legau votul electoral de dări nume, și numai ca poporul să fie echis de la vot.

Pledăm apoi pentru votul universal, pentru votul poporului.

Ne spune că prin acesta ne putem alege funcționari dorți de noi, cărora le mace la inimă soarta noastră îngrozită de dările cele multe. Căci bine e știut, că „nu am face nu am sare, toate le a dus darea mare”.

Ne arată apoi că deputații noștri cei 8 luptă de a ridica de pe umerii poporului darea cea mare, avînd de a se pune în spatele boerilor unguri, căci ei trag foloșele cele mari.

Ne pune în vedere faptele deputaților români. Aceștia neconștient s'îngrijesc de drepturile poporului. Alergă în căle și încolo spre a cunoște inima și necazurile Românilor.

Ei la colibele și la sărăcia noastră se uită.

N'au altceva în vedere decât numai binele și preamărirea neamului românesc.

Ne atrage atențiunea asupra sentinței: „Pelea ta din tine Israele”.

Să ținem strîns la biserică și școală, cari sunt vîje și mîntuirea noastră.

După ce ne îndemnă apoi a nu ne lăpăda nici cînd de limba și legea noastră, spune poporului să ducă o dulce sîrutare copilășilor lor de acasă de la un deputat român.

E aclamat cu însuflețire fără seamăn.

Vorbirea a ținut mai bine de o oră, și a fost subliniată de aprobări din partea poporului, foarte la loc, foarte nimerite, ceea-ce a pus în mișcare pătura inteligentă, atât română cît și magiară.

La dorința publicului Dr. S. C. Pop mînecînd din punctul iubirii frățesti tălmăcește pe ungurește și înțeleșii magiare, adunată într'un număr însemnat, scopul vorbirii.

Terminînd discursul e viu felicitat din partea Ungurilor.

Vicepres. adunării, parochul N. Cristea, urcînd și dînsul tribuna spune, că dacă i-s'ar da poporului mai adeseori ocaziuni ca aceasta, de sigur s'ar cunoște bine cei buni dintrî cei răi.

Indemnîndu-ne a ține cu totă inima la deputații noștri, acești apostoli ai poporului, cari se jertesc și luptă pentru a neamului mîrire, propune adunării următoarea

Rezoluțiune:

Poporul român întrunit în această adunare exprimă vot de deplină încredere deputaților români de sub stegul național, căci la spatele lor e întrîga suflare românească.

Spre o deslegare ferocită a înecării, în care a ajuns situațiunea politică din patrie, adunarea cere:

a) o lege prin care să se dea vot fiecărui cetățean ajuns la vîrsta de 20 ani, fără nici o restrîngere;

b) votarea să se facă în comune, ear' nu în cercuri, cari după situațiunea lor nu sunt centre, ci margini de cercuri;

c) cere ca votul electoral pentru parlament și municipii să fie secret;

d) adunarea exprimă neîncredere deputatului cercului Ighiu, ca unul care nici pe departe nu e în stare a espune în sfatul țării necazurile, durerile și dorințele poporului român din acest cerc.

Adunarea totodată hotărăște a se trimite fostului candidat de deputat Dr. Vaida o telegramă de aderență.

Moțiunea aceasta e primită cu multă însuflețire din partea adunării.

Programul eshaurlat fiind, pres'd. aduce la cunoștință, că concesiunea a fost cu multe giróte. Dar' a luat dînsul răspunderea, căci era convins, că acest popor e un popor de ordine, cînstit și conștiu de datorințele sale. Pentru toate acestea virtuți arătate cu această ocaziune, mulțamește poporul.

Cetește apoi telegrama de la Dr. Vaida, care înpedecat fiind de împrejurări nu a putut lua și dînsul parte, dar' ne asigură că cu inima și sufletul e în mijlocul nostru.

Președintele în mijlocul unor ovațiuni nesfîrșite declară închisă adunarea.

Sala neputînd cuprinde mulțimea imensă de popor, deputatul Dr. S. C. Pop vorbește și poporului din curte, care nu s'a putut împărtăși de sfaturile lui cele bune și fătore.

La sfîrșitul vorbirii ovațiunile nu mai încetau.

Poporul întîrit sufletește părăsește adunarea, mîngăist în suflet de cele suzite la această sărbătoare națională.

La 4 1/2 ore p. m., cînd s'a finit adunarea, inteligența română se întrunește la o masă comună, care a avut loc în ospătăria, în care s'a ținut adunarea.

Aici s'a desfășurat o veselie fără seamăn, preserată cu toaste potrivite ocaziunii, cari au mîrit însuflețirea pînă la extrem.

Măreșele momente petrecute în Zlatna ne vor servi în continuu ca impuls spre a fi în inimile noastre vecinic aprinsă flacăra conștiinței de drepturi, care în urma pasivității era în agonie.

Al. B.

NOUTĂȚI

Viriliștii români ai orașului Sibiu pe anul 1906 sunt următorii: Escala Sa metropolitului Ioan Meșianu, dare anuală 3630 corône. Fondul seminarial gr. or. (2598.85). Partea Cosma, directorul „Albinei” (1553.09). Fondul general administr. (1553.09). Ioan de Preda, avocat (1444.38). Fondul tipografiei arhidiecezane (1420.60). Institutul „Albina” (1231.08). Dr. Octavian Rusu, avocat (1150). Ioana Moldovan, văduvă de consilier aulic (1048.40). Elisabeta Bugarsky, văduvă de comerciant (820.96). Ioan Baptist Boiu, oficial consistorial (800.22). Suplenți: Fundațiunea „Andronic” (612.20). Dr. Atanasu Marinescu, jude de tablă în pens. (603.80). Ale-sandru Lebu, proprietar (597.41). Fondul „Rudolfin” (581.10) și Maria Imberuș (576.52).

Excursiile M. Sale Reginei. M. Sa regina Elisaveta a României, cu ocazia excursiunii ce a făcut săptămîna trecută la curtea de Argeș, a vizitat cu suita Sa și instalațiunea forestieră a societății „Argeșul”, fostă Lassel. Cu trenul acestei societăți a mers pe cursul râului în sus, pînă aproape de izvorul lui. Tîrîni și tîrâncele de prin satele cele mai îndepărtate, în hîine de sărbătoare, cu copiii lor, au eșit cu flori întru întîmpinarea Reginei Poște, care totodată e și înțîr pentru popor, cum zice H. șdeu. La d feritele stațiuni ale căii ferate, M. Sa a convorbit cu săteni și sătenice.

strat din verhime numirea de Țara Românească (*terra Blaccorum*). Afară de ducatele românești amintite la Anonymus, a mai existat unul în Sud-Ostul Ardealului, cel n'nicit de regele ungar Ștefan la 1003, iar altul în Oltenia, despre care ră face pomenirea în eposul german: *Niebelungenlied* (sec. XII.), unde se spune, că la nupția lui Attila cu Chrimhilda au participat și Vlăhi cu ducele lor Ramunc:

„Der herzog Ramunc uzer Vlachen lant Mit siebenhundert mannen kom er für sie gerant”, (Și ducele Ramunc din țara românească Cu șapte sute de voinici grăbi să sosească —)“

Amintirea aceasta datează probabil numai de pe timpul primelor cruciate (1096 ori 1146).

Starea politică a Românilor în Ardeal, unde ei în tot decursul timpului ar fi fost lipsiți de drepturi politice, dovedește de asemenea, după Roesslerien, că Românii ar fi niște venetici în țara asta. Altfel nu s'ar putea explica, cum un popor autohton — cum să cred Românii — să ajungă în întregime sa la un astfel de helotism, fără ca el să fi fost învins și supus, de către cei sosiți aci mai afriți.

cari aparțineau unor familii romine din timpuri neapuse de vechi (*tempora humanam memoriam transeunt*). — Cum s'ar fi putut aceasta, dacă Românii ar fi nimerit în părțile transilvane abia pe la 1222, cînd să face de ei prima amintire documentară în senzu Roesslerienilor.

*) Cf. Onciul: Originea principatelor romine pag. 21.

Nuntă de argint va fi în Ianuarie anul viitoriu în palatul împăresc de la Berlin. Se implinesc 25 de ani de la căsătoria împăratului Wilhelm cu împărătesă. Pe atunci se pregătește regele Italiei să facă vizită la Berlin, împreună cu regina Elena.

Policlinica din Budapesta are palat nou propriu, zidire modernă cu patru etajuri, în strada alianței (szóvartér-utca), și cu finanța lunei scesteia va fi dat palatul în folosința publicului în sêrec, care va fi servit *gratis* din partea medicilor angajați. Policlinica e provêzută cu tôte instalațiunile moderne, cu sală pentru esaminarea cu razele lui Röntgen, pentru aplicarea lampii Finsen (la bôlele de piele), etc.

Redactor arestat. Cătare Rudryánsky Gyula, fost redactor și poet magiar, care nu de mult scrisese în o foie kossuthistă din Budapesta o poezie plină de ofense la adresa Monarhului; — fapt pentru care foia a fost confiscată și dată în judecată, — a fost arestat din partea poliției din Budapesta pentru mai multe înșelătorii.

Alegere de preot. Pentru parohia din Rapolt, tractul Devei, a fost ales și întărit ca paroh, administratorul din Salciua de sus, dl *Radu Jantea*.

Ratificarea contractului de pace. Însărcinșatul de afaceri americane a notificat în mod oficial ministrului afacerilor străine, că Micașul a ratificat (14 Oct.) tratatul de pace. Ministrul Francei la Tokio notifică în aceeași zi guvernului japonez semnătura tratatului de pace din partea țării.

„Corda Fratres“, asociația studențească și-a închis congresul anului acestuia, ținut în Neapole, Duminecă. S'a luat hotărâre, ca congresul național al anului viitor să se țină în Maiu, în Milano, ear' cel internațional în Septembrie în București. Hotărîrea d'n urmă a fost primită cu mare entuziasm și cu strigări de „Trăescă România“.

Școala mixtă la Constantinopol. Guvernul român a înființat cu începerea anului școlar curent o școală primară mixtă la Constantinopol, și anume în cartierul european Paris. Școala s'a deschis la 5 Septembrie și numără deja 105 elevi și eleve. Pentru înțelegerea elevilor cu locuința depărtată de școală, s'a înființat și o cantină școlară. Direscțiunea acestei școli s'a încredințat lui D. Henderson, paragonat, care are la dispoziție 5 persoane. Școala corespunde unei necesități vădite, deoarece în Constantinopol trăesc peste 1000 familii aromâne.

Timbrul jubilar. Direcția poștelor din România a deschis un concurs pentru facerea unor modele de timbre jubilar, din prilegiul aniversării a 40 în domnia regelui Carol. Au încurs 30 proiecte, cari s'au espus într-una dintră saalele palatului poștelor. Joi, eri, s'a pronunțat juriul chemat, din care face parte și artistul *I. Mincu*, asupra proiectelor prezentate la concurs.

Catastrofă gróznică. În provincia Te-haoha din China s'a întâmplat o catastrofă înfróratóre. Rîul *Putong* a crescut în urma unui flux, în cît apa a crescut peste mal pînă la 10 urme şi-a înecat tot ce l-a stat în cale. Au cázut jertfă peste 20.000 ómeni.

Fapte vrednice de laudă. Cu o surprindere plăcută venim a face cunoscut pe calea publicității, că noi parochienii comunei Lez având din darul lui Dumnezeu și al bunului nostru arhiepiscop și Metropolit Ioan, fericirea de a vedea în mijlocul nostru de parochiale, pe vrednicul presbiter și fost expeditor la Venerabilul Consistoriu arhiepiscopian din Sibiu Ioan Mihai, carele îndată după alegere a arătat un zel și un interes laudabil față de înfrumusețarea sf. Biserici.

Pe lângă alte daruri, Dsa a angajat pe dl pictor Henția din Bacurești și împreună cu mai mulți fruntași creștini din Lazr prin contribuiri benevole, după buoul exemplu dat de numitul vrednic preot, care a contribuit întâu o sumă considerabilă, avem de prezent pe lângă fruntaral altariului frumos pictat și renovat ambele cupole, așz, că în regă partea interioară este pictată în stil oriental și de un pictor cu bun renume; care pictură în sine cuprinde motivele noastre românești prezentate după cele mai frumoase modele din industria casei noastre naționale române, făcând la intrare cea mai plăcuă impresiune de frumsețe și curățenie.

Primăscă vrednicul nostru preot răsplă-
cerescă, „Dumnezeu preamărește pe cei ce
tăbesc podoba casei sale”, noi nu suntem în
stare a-î răspăti desjuns, de căt cu iubirea și
ascultarea noastră nestrămutată, rugând pe bu-
nui D-zu să ni-l țină în viață până la cele
mai adânci bătrânețe. Laz în 3 Octob:re 1905.
Un parochian al comunei Laz.

Pentru catedrală. Învățătorul Vasile Ivan din Satulung din inițiativă privată a făcut colecția pentru catedrală în sinul poporenilor din Satulung (bie. Sf. Adormiri), adunând frumusețea sumă de cor. 52-70 anume de la: Vasile Ivan 10 cor., Stoica Goțogan 20 cor., Urs Șeitan și Ioan Păruu câte 4 cor., Maria Moroiuș și Maria Pătru câte 2 cor., George Urs Șeitan și Ioan Olariu câte 1 cor., Vasile Vlad 2 cor., Ioan Băcurenciu și Dumitru Barbu câte 1 cor., Alexe Urezu 20 fileri, Nicolae Todor 40 fileri, Ioan Chivu 30 fileri, Radu Carpin 40 fileri, Oprea Rusu 60 fileri, Maria Gavăț și Ioan Fătu câte 1 cor., Stoica Jărnea 40 fileri, George Sirbu 20 fileri, Sasana Baltag 20 fileri. Dorim, caapta laudabilă a dlui V. Ivan să aibă cât mai mulți imitatori în sinul învățătorilor noștri mai ales acum, când sunt a se face cele mai multe plătituri pentru lucrările aproape isprăvite.

Pedepsirea marelui duce Ciril. Marele duce Ciril Vladimirovici s'a căsătorit mai zilele trecute în taină cu Melitta, divorțata mare principesă de Meklenburg, în Germania. Monitorul oficial rusesc comunică, că în urma ordinului de zi din 15 l. c. aripa auxiliară a marelui duce Ciril se eschide din serviciu, ceea-ce înseamnă atâtă, că se șterge din șirul armatei. Marele duce însă puțin se sinchisește de dispozițiile acestea; își va cumpăra aproape de Coburg un domeniu și va lăcuși statornic în Germania.

Cei mai distinși medici privesc perioada de dezvoltare a copiilor ca cel mai potrivit timp pentru întrebuițarea astorilor de alimente, cari fac copiii rezistibili contra bolilor molipsitoare. Spre acest scop — după părerile medicilor, — unsorea de pește este foarte bună. Unsorea de pește a lui Zoltán întrunește toate calitățile bune: e foarte nutritivă, are gust plăcut și e lipsită de miros. Se capătă în toate farmaciile, cu prețul de 2 cor.

Tara desertorilor militari. Americanii din funtea armatei (in Washington) le face multe zile grele numărul cel mare al desertorilor. In anul trecut acestia s'a ridicat la 6842, ear' in ultimii cinci ani atinge cifra insemnată de 27-338. Majorul Morrow recomandă urcarea lefi, care acum e pe fixare lunar de 13 dolari pentru un soldat, ca remediu in contra desertarilor.

O bălă nouă. În Paris și prin alte orașe din Franța grațios s'întind bălă de nervi și oarecum se vindecă.

Cum din cei asupați de ea își amulg pînă la cap, barbă, ori mustate, ear' alții gîl amalg si înducă. După mult studiu și după multe bătăi de cap medicii din Franța au sfat, că bălele acorței pot fi numite: „trichostilomania” și „trichofagia”. Ce bine că i-au sfată breiem numele, pentru că lécul îl va da — Dumnezeu!

Cronică literară.

Vești și sfaturi de la frați.
(Fine).

Acum să luăm lucrurile pe rând. Că scriu școlarii pe la reviste, de... vor mai fi și azi cazuri rare, excepții fericeite, dar' eu nu le prea cunosc, ba știu pozitiv, că în organul acestui *un fel* de literatură, care nu-i place dlui D., nu scriu. Nu școlari, oi studenți. Acepția nu numai scriu, ci au și scos cea mai bună și mai artistică revistă, ce am avut și avem, care stă la înălțimea celor mai bune reviste din România; e: *Luceafărul*. Unul dintre directorii ei și azi e student, dar' în poezile dlui Octavian Goga nu se întănesc „versuri care ru spun nimic“, nici „imitațiuni mai ales după dl Coșbuc“. Este ci-neva, care să nu simțescă nimic, când pe înserate

Domnul purcede glas de schijă
De la clopotnița din deal —
Să povestescă lumii jalea
Instrăinatului Ardeal?

Unde e împletitul, căraia să nu-i tre-
salte inima de bucurie și să nu 'i fufiorască
zîmbetul nădejzii pe față, când acelaș cântă-
reț al neamului se coboară cu totă încrederea
la plugarii cei-ce „străjuiesc alturor nădejzii
tuturora de mai bine” și le zice :

Frați buni ai frunzelor de codru,
Copii ai mândrei bolți albastre
Sfințiți cu lacrimi și sudore
Țerana plaiurilor noastre!
Din casa voastră, unde 'n umbră
Plâng doinele și rîde hora,
Va străluci odată vremii
Norocul nostru al tuturor.

Dar' poeziile „Dăscălița“, „Apostolul“ „O tul“, „De la noi“, „In codru“ etc? Dar' in admirabilul tablou „Pace“ al aceluiași poet nu este artă? E atâtă simțire, e atâtă armo-

nie între ce se spune și cum se spune, într'un cuvânt e atâta poezie adevărată și puternică în ce am citat, încât noi ne simțim mândri, că de la noi porcede și acest inspirat. Și nu e singur. Intrăgă opera domnișoarei Cuntău, „visurile de noroc” ale dlui Zaharia Bîrsan, poeziile epice ale dnei Maria Botig-Cioaban, ș. a. vorbesc ori-cui destul de clar. O're pentru că s'a îngăduit publicarea în „Lucesăfăru” tiradelor erotice ale dlui Al. Gherghel și ale altora, scriitorii noștri să fie pasibili de pedepsă dlui O. D.? Sau pôte desvrea să ne convingă, că are fire de artist cel-ce a scris în „Viața nouă”:

Norii strâng de gât pătratul de senin rămas stingher?

Ochii noştri sunt obicinuţi cu privilegiţi mai puţin fioroşe, mai omeneşti, mai artistice. Mai departe susţine dl D. fără a dovedi nici de data aceasta, bineînţeles, că la noi se scriu „nuvele cu platitudini din viaţă”. Că să afirmare fără nici un temei şi aceasta, ca toate celelalte. Cetitorii să se gândească la volumul dlui Agărbiceanu, în care găsim pe „Papa Vasile”, tipul preoţilor noastre necăjite, zugrăvit cu multă plasticitate şi cu perfect adevăr, sau la admirabila „Dăscăliţă” a dlui Al. Ciura. Acestea sunt într-adevăr ceva foarte plat, foarte sarbăd! Asemenea şi viaţa ţărănească, care nu s’a descris cu mai multă căldură, dragoste şi pricepere nici când. Ori cine a citit o schiţă sau o nuvelă sau o povestire a celor doi scriitori amintiţi mai sus, sau şi vre una de-a dlui George Stoica, care a scris foarte puţin de altminterlea, s’a putut convinge de falsitatea aserţiunii dlui O. D. Rămâne deci să primescă „petecăriile literare” în corpul revistei d-sale, în legătură cu numele cutărui d. Dîlga sau cum îl chiamă, să umple cu ele locul gol, unde ar trebui să „se scrie singura literatură bună a zii”.

Cu „lipsa de simțul limbii literare” am ajuns cărăi la dl A. Scriban de hazlie amintire, de-îl nu se puté aștepta nime, ca un filolog să orăduiescă limba bogată, frumoasă, colorată, care se vorbește în toată țara sat sat și în România.

Și în aerul? Statul: „Să-și schimbe
 Transilvănenii credințele, sufletul lor printr-o
 nouă cultură, și atunci vor ajunge să ne dea
 altă literatură”. Dar dacă nu ni-le vom
 schimba, e o dovadă mai mult pentru dl. D.
 că noi nu ne-am ridicat deasupra naivității
 lor? de cari spirite alse ca ei s-au s-au des-
 făcut, și că noi „trăim încă tot în lumea de
 acum cincizeci de ani, care a ajuns moztu”
 pentru dl. D. (Viștea nouă, p. 243).|

Și nu ni-le vom schimba. Idealul nostru e să ajungem la o înaltă cultură națională, care să fie în legătură strânsă cu trecutul, să iasă din el, să îmbrățișeze prezentul ca să ne asigure viitorul. Când va fi însă aceasta? „Când un popor își dă seama, că viața ce bate în milioane de inimi, ce luminează în milioane de minți nu se asemănă cu viața altor neamuri și că e vrednică să fie păstrată pentru desăvârșirea și armonia lumii, că ea cere forme particulare pentru a fi statornicită, recunoscută și admirată, când, după multe cercetări răbdătoare și puternice avânturi, aceste forme se află, și când individualitatea, neapărată a fie-cărui scriitor sau artist se desface din acest fond adânc și larg al rasei sale, conștient de înșurșirile ei“. (N. Iorga în „Sămănătorul din 1903, p. 339). Iată spre ce tindem, ce credem și nu înțelegem, pentru-ce am crede altfel.

Și mai este ceva ce nu înțelegăm: pen-
tru-ce nu se mai împacă dl D. cu ideile sale
de acum doi ani? Pentru-ce nu poate suferi
poesia populară, câtă vreme acum doi ani
după articolul dsale „din revendicările tim-
pului” s’a tipărit un cântec popular din Bă-
nat? Pentru-ce judecata și critica sa de atunci
nu sunt în consonanță cu căile piezișe și cu
articolele pline de aluzii de astăzi? Și multe
întrebări s’ar mai pute pune, dar’ ce avem
noi cu convingerile cuiva, chiar și când și
le schimbă tot la doi ani, ca dl D.? Dacă
aș vrea să caut, nu m’ar costa multă muncă
spre a dovedi, că toate acestea își au explica-
rea și obârșia într’o ufiță patimă: invidia și
ura personală (și ca o coincidență și în jo-
nicia motivelor, întreb: ore di Scriban n’a
făcut ce-a făcut pentru a ’și mulțămii senti-
mentul de răsunare în contra Ardelenilor
cari n’au băgat prim Academie, bibliotecă,
școală, vorba dsale, care ne introduce în
taina sufletului său?), dar’ nu vreau să citez

nume ilustre, cari s'ar minuna de tovărășia,
în care s'ar afla.

In „Românul literar“ din 29 Maiu 1905, „confratele“ dlui Densușianu, cronicarul Th. Sandulescu, are să dea și el: „Un sfat Românilor din Ardeal“. Cu acesta înțelegerea e mai ușoară, consideră totă „daraveroa“ (cuvântul nu îi aparține) această drept „o chestiune de apreciere și de gust“. Dacă „și spune cu toate acestea cuvântu-i grav, e numai că nu trește față de noi sentimente „frățestești și pline de cea mai mare desinteresare“, ear' nu că ar căuta — pe căi indirecte — să aducă pe cutare protector „să câștige și să devină mai bine situat financiarmente“.

Fiind admis punctul de vedere al „gustului“, natural că „judecata rece și sănătoasă“ îndată vede unde 'i talent, desinteresare și muncă serioasă“. Gustul ne spune, că Riria nu există, că Al. Macedonschi s'a născut mort literaricesc, ear „judecata rece și sănătoasă“ ne convinge, că Coșbuc, Iorga, Vlahuță, Iosif sunt nume glorioase, cari se vor aminti pururea întré alte merite și pentru-că au reluat firul tradiției istorice în dezvoltarea noastră literară, și fiind-că n'au adăpostit sub masa inocenței albului de orin cele mai urite patimi, nici n'au cuprins în haina largă a unui idealism veșted — ciudată împărechere de cuvinte — sentimente de răsunare sau de pognegriri a unei părți din neamul nostru.

Iată ce ne spun „gustul și judecata”. Ear’ pentru dorința Dvoastră („vom”) de a ne lumina, vă mulțămim foarte frumos, fără a fi bucurosi și de a doua oră.

Am terminat.

De închelare mai adaug, că noi ca să vedem bună ni-e sămënța, nu ne-am dus la casa învățatului, nici nu ne-am pus în certă cu limbutul, ci vrem s'o coborîm în pămînt (N. Iorga: Gînduri și sfaturi, p. 174). Suntem convinși, că dromul literar pe care ne conduc scriitorii nostri e bun, și deci nîsim pe ni ce trece tot mai număroși, să răspîndim ce avem și ce vom mai primi în masele largi și sîntoase a poporului, ca să ni se înzestecă avuții.

Dumnezeu se ne ajute!

Jon Paltin.

Cărți și reviste.

Elemente din constituția patriei
sau drepturile și datorițele cetățe-
nii pentru școlile populare, de *Vasilie*
Gaidi, profesor gimnazial în pension, se-
cretar consistorial în Arad, a apărut în Bra-
șov, editura H. Zeidner. Cărțica (de 50
pagini) e tipărită pe hârtie bună, cu tipar
curat și ușor legibil pentru școlari, erorile de
tipar lipsesc cu desăvârșire. Pretul e foarte
moderat, legată 40 de fileri. Suntem con-
vinși, că manualul de față va face cele mai
bune servicii învățământului în școlile noastre
populare.

„Albina”, folositoare revistă populară, care ar trebui răspândită în cercuri cât mai largi și la noi, cu datul 2 Octombrie intră în al IX-lea an al apariției sale. Comitetul de redacție e tot cel din anul precedent, având în frunte pe președintele Academiei române, dl Ion Kalinderu. Din numărul prim al anului acestuia se desface frumoasa „corisore trimisă de un prieten pribeag” a lui Sadoveanu, și o entuziasmată descriere a lui G. Silvan: *Pe clăbucet*. Pe urmă, corăspunzător caracterului enciclopedic al revistei populare, se dau articole geografice, economice, despre „progresele științei”, etc., datorite unor pene cunoscute: Kalinderu, Cosbuc, Soția Nseldide.

Dorind, ca nici la noi „să nu se găsesc” sătlean cu știința de carte, care să n'o cetască și să n'o considere ca a lui⁴, o recomandăm preoților și învățătorilor noștri, cari vor afla de sigur multe lucruri necunoscute lor și folositoare.

Un număr are 28 pagini, apare în fiecare Duminică. Abonamentul pe an 8 cor.
Redacția și administrația: Strada Mîntuleasa
nr. 9. Bacurești I. P.

„Junimea literară“. A apărut nr. 10 din revista „Junimea literară“ număr închinat lui Vasile Aleandri cu următorul sumariu: Aleandri, de Ilarie Chendi. Scrieri: 1. Aleandri către S. Fl. Marian. 2. și 3. Aleandri către A. Hurmuzachi. 4. și 5. Aleandri către O. Djujanski. Aleandri în Cernăuți, de A. Hurmuzachi. Aleandri către soția sa (scrizóre). Aleandri și Bucovina, de George Tofan. Ei (versuri), de V. Leichiță. Cugetare, de Dr. George Popovici. De atunci (versuri), de Lian. Rămăi (versuri), de V. Leichiță. De mîna ei (scriță, premiul „Junimei literare“), de * Redacția și administrația: Suceava (Bucovina) strada Sturma 655.

Nr. 428 1905.

[259] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia a II-a din **Geogiul de-sus** (Suseni) se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele însemnate în cōla B pentru întregirea de la stat a venitorilor preoțești.

Concurenții, cari trebuie să fie absoluiți de gimnasiu, își vor înainta rugărilor însoțite de toate documentele recerute subsemnatului oficiu, în termenul susindicat, fiind îndatorați a se prezenta, amăsurați prescrierilor regulamentare, în biserica parohiei, pentru a cânta respective a celebra și predica.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Alba Iulia în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 4 Octobrie 1905.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

A apărut:

Calendarul arhidieceșan pe anul 1906

și se pōte procura de la **Librăria arhidieceșană** din Sibiu. Prețul 40 fileri, cu șema tism 80 fileri, plus porto postal 10 resp. 20 fileri.

Nr. 594 1905

[256] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna **Ațintiș**, protopresbiteratul Turda, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele satorite în cōla B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Concurenții au să trimită suplicele construite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, de unde se pot lua și informațiuni mai detaiate, apoi cu prealabilă încuviințare a acestui oficiu se pot prezenta înaintea alegătorilor și la biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Turda, 1 Octobrie 1905.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Jovian Murășianu
protopresbiter.

Anunț.

Din cauze familiare se adă de **vînzare** eventual **închiriere** o (253) 2—2

prăvălie de coloniale, fier, etc.

investită și cu **licență** de beuturi cu un reviriment anual de 120,000 corōne.

Condițiunile mai detaliate se pot afla de la **Augustin Dima, Lupeny** (comit. Hunyad)

Somatose

Albumină de carne.
Cel mai eminent mijloc producător de apetit,
și întăritor de nervi.

Se capetă în farmacii și drogerii.

[39] 14—20

0 singură frecare cu

Săpunul Schicht

(săpun cu cerb ori cu cheie)

e ca și

[131] 9—30

doue frecări

cu săpun obicinuit

Săpunul Schicht e cel mai bun și mai eficient.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e mijloc secret

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se
aparatură vindecă bōle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuițuri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mănecare, rețea la mână și picior, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permis să se confunde cu aparatură „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatură mea e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatură mare e cor. 6.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
[2] 163 de 15 ani.

Prețul aparatură mic e cor. 4.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și strălănatate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

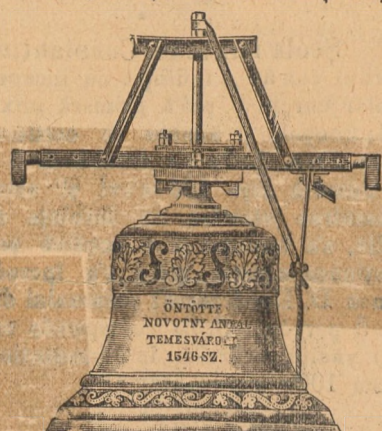
în Timișōra-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum și la repararea clopotelor stricate mai departe spre facerea de clopote armonioșe, pe lângă garanță de mai mulți ani, fie care mărime, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a întorci clopotele cu ușă rință în ori-ce parte, îndată ce sunt bătute de o lature, prin ceea ce sunt mântuite de a se strica. Cu deosebire recomandă: (119) 17—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată. Aceste clopote au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, câte un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătute, de sine stătătoare, spre ajustarea clopotelor bătrâne cu corōne de fier bătut, ca și spre turnarea de tōce din metal. Se află clopote în greutate de 300 kg. și mai jos.

Preț curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco. La espoziția milenară din Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare.

De la **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

sigile pentru oficii

parohiale, protopresbiterale și alte oficii, cu preț de 4 cor., cu hramuri sau embleme 5 cor. 40 fil., plus porto postal 60 fil., cu ramburs 70 fil.

Avis domnilor învățători!

De la **Librăria arhidieceșană** se pot procura **Tabelele de intuițiune Hölzel**, adică cele patru anotimpuri și casa țărănească, serie completă 33 cor., singuratică 6.60 cor., plus porto 92 fileri.

Pe timpul secetei din vara trecută abnormală a fost earăși singură în înțregă Ungaria

Prima plantăție pentru nobilitarea viței de pe Târnave

(Proprietar: Fr. Caspari, Mediaș 67, Ardeal) care a udat vițele sale cu cantitatea enormă de apă de 5 milioane litri pe zi; este deci singura firmă, care pōte lăra vițe frumoșe și în toate privințele (84) 6—47 neesceptionabile.

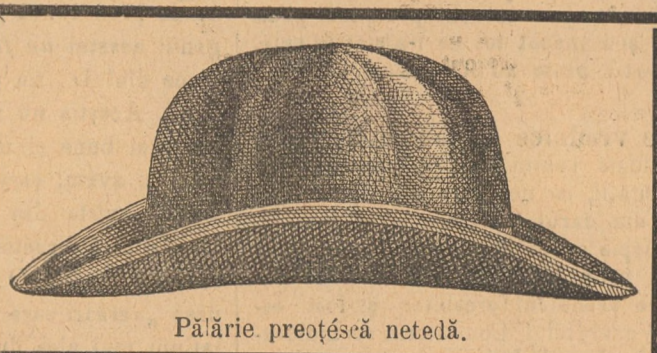
Catalog ilustrat cu numărōse scrisori de recunoștință gratis.

Cea mai mare prăvălie ardeleană de pălării

FRITZ CONNERETH, palărier

Pălărie preoțească pērōsă.

Pălărie preoțească netedă.

Sibiu

strada cisanădiei nr. 1

Pălărie preoțească din stofă de cilindre.

Sibiu

strada cisanădiei nr. 1

Se recomandă ca specialitate în cele mai fine pălării preoțești în toate formele și calitățile ca de mētasă, de pīslă netedă și de pīslă pērōsă în cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai efine. — La comande din afară este a se indica esact adresa, cum și soiul și mărimea pălăriei.

Cu totă stima

Fritz Connereth.

[186] 12—21